

Det kongelige
Samferdselsdepartement
Postboks 8010 dep
0030 OSLO

NASJONAL TRANSPORTPLAN 2022 – 2033. TROMS OG FINNMARK FYLKESKOMMUNERS FELLEINNspill TIL HOVEDUTFORDRINGER PÅ TRANSPORTOMRÅDET TIL NTP 2022-33

Fellesinnspill til NTP ble behandlet i fylkesutvalget i Finnmark i sak 19/19 på møte 7.mai.
Følgende likelydende vedtak med Troms fylkeskommune ble fattet:

«Introduksjon

Den nye regionen Troms og Finnmark har betydelige avstander, klimatiske utfordringer og stor verdiskaping av nasjonal og internasjonal betydning. Regionen er avgjørende for tilstedeværelse og suverenitetshevdelse i nord. Næringslivet og befolkningen trenger mer effektive kommunikasjon- og transportløsninger internt i regionen, til resten av Norge og til utlandet som ivaretar dagens og framtidens behov.

Troms og Finnmark har følgende konkrete innspill på hovedutfordringer som er rangert innen kategorier:

Hovedutfordringer i dag

1. *Prioriterte godskorridorer:* For å utnytte våre naturressurser og konkurransefortrinn trenger vi betydelige investeringer for å sikre en helhetlig og sammenhengende satsing på prioriterte godskorridorer for eksport fra kysten til markedet (fylkesveg-riksveg-utlands-korridorer).
2. *Kommunikasjonsløsninger:* Vår region må ha tilgang til kommunikasjonsløsninger som sikrer bolyst, attraktiviteten og konkurransekraft.
3. *Skred- og ras:* Vi mangler en helhetlig, nasjonal plan for skredsikring av riks- og fylkesvegnettet innen høy og middels skredfaktor som er sikret finansiering for gjennomføring i løpet av planperioden.
4. *Miljø og klima:* Overgang til det grønne skiftet innebærer høyere investeringskostnader for å være innovativ i utviklingen av nye transportløsninger (el, gass, hydrogen).
5. *Teknologi:* Det teknologiske skiftets framtidige innovasjon og digitalisering i infrastrukturen utfordres av svak kommunikasjonsdekning, -manglende tilgang på kraft langs veg og et tilrettelagt regelverk.
6. *Utvikling av logistikk:* Utvikling av logistikktiltak i Barentsregionen er viktig for den nye fylkeskommunen.

Vegutfordringer

1. *Framkommelighet- og regularitet:* Lange avstander gjennom hovedvegtraseer og prioriterte transportkorridorer preges av lav standard (stigning, kurvatur, liten vegbredde), nedsatt hastighet, flaskehals og begrensninger på lengere strekninger for modulvogntog.
2. *Vinterdrift:* Et mer uforutsigbart klima og næringslivets krav til regularitet øker behovet for større driftsinnsats i vinterhalvåret. Spesielt på utsatte fjelloverganger og kyst-strekninger.
3. *Forfall og vedlikehold:* Vegnettet svekkes av tungt forfall og store standardforskjeller mellom nasjonal og regional infrastruktur. Dette påvirker sikkerhet og regularitet i negativ retning. Stort finansieringsbehov spesielt for å stanse- og å ta igjen forfallet på det regionale vegnettet.
4. *Ulykker:* Økende vogntogtrafikk og trafikksikkerhet utgjør en utfordring, spesielt på vinterføre. Dette forsterkes ved at vegmyndighetene ikke har kontrollhjemmel inn i våre naboland til å stanse kjøretøy før de utgjør en risiko.

Maritime utfordringer

1. *Sjøsikkerhet:* Den maritime næringen utvider sine aktivitetsområder og gir økte sjøsikkerhetsutfordringer knyttet til overvåkning, beredskap ved uønskede hendelser og akutt forurensing.
2. *Klimateknologi:* Det må tilrettelegges bedre for klimavennlig, kostnadseffektiv sjø-transport og mer klimatilpasset infrastruktur i havnene.
3. *Transportpolitikk:* Dagens ordninger for konkurransedyktig godstransport på sjø er ikke tilstrekkelig for å sikre et sjøverts godstilbud til hele regionen.
4. *Globalisering:* Økning i internasjonal transport vil kunne skape behov for nye logistikk-løsninger og transportkorridorer i nordområdene. Vi savner en klart definert nordområde-politikk for utvikling av strategisk havneinfrastruktur i nord som kan utnytte geografiske fortrinn og logistikkmuligheter.

Luffartsutfordringer

1. *Regional forutsigbarhet:* Lufthavnstrukturen i regionen må være forutsigbar. Regionale og lokale lufthavner har en stor betydning for befolkningens sikkerhet og beredskap. Pris-nivået er en utfordring for bruk av fly som nødvendig kollektivtransportmiddel.
2. *Passasjerutvikling:* Det er en utfordring å utvikle prioriterte lufthavner raskt nok for å ta imot økte passasjerstrømmer og gi en regularitet og et rutetilbud som ivaretar befolkningens og næringslivets behov.
3. *Teknologi:* Tilrettelegge for en innovativ og fremtidsrettet luftfart gjennom utvikling av flytyper, klimavennlig drivstoff og tilpasset lufthavninfrastruktur.
4. *Reiseliv:* Sterk økning i vinterturismen i nord. Behov for god terminalkapasitet, utlands-fasiliteter og flere direkte flyruter – spesielt øst-vest.

By- og kollektivutfordringer

1. *Bymiljø:* Store og små byer har behov for en areal- og infrastrukturtilrettelegging (bypakker og strategi for småbyer) som bidrar til vekst, bedre trafikksikkerhet og skaper attraktive bymiljøer.
2. *Byvekst:* Det er en klar forutsetning at byvekstavtaler ferdigforhandles og iverksettes for å nå de overordnede samfunnsmålene og for å klare omstillingen til et framtidig lavutslipps-samfunn.
3. *Regional tilrettelegging:* Regionale kollektivknutepunkter langs hovedvegnettet (i hele landsdelen) har store utfordringer mht. funksjon, tilrettelegging og utforming, og at standarden er lav.

Hovedutfordringer i framtiden

1. Dagens hovedutfordringer for Troms og Finnmark vil med manglende løsninger forsterkes og også bli framtidens hovedutfordringer.
2. *Transportpolitikk:* Hvis dagens transportpolitikk ikke lykkes i å overføre betydelig mer gods til sjø og bane vil belastningen på vegtransport bli sterkt økende i en region uten jernbane.
3. *Klimautfordringer:* Ekstremvær og et mer uforutsigbart klima stiller høyere krav til beredskap samt mer robust og dyrere infrastruktur.
4. *Digital teknologiutvikling:* Samfunnets transportinfrastruktur og kollektivtilbudtilbudet må tilpasses økt global digitalisering og teknologiutvikling for å være innovativ, konkurransedyktig og moderne.
5. *Industrielle drivere i endring:* Økende utnyttelse av naturressurser som fiskeri og havbruk, petroleum, mineral og internasjonal handel kan endre dagens infrastrukturbehov i vesentlig grad.
6. *Framtidige muligheter:* Klimatiske endringer, nye internasjonale sjøruter og økt gods-transport vil også kunne medføre behov for nye logistikkvalg og et jernbanenett med tilknytninger nasjonalt og internasjonalt.»

Ragnhild Vassvik
fylkesordfører

Dette dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ikke underskrift.

Kopi til:
Troms fylkeskommune, Postboks 6600, 9296 TROMSØ